

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U.S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

CLEVELAND, OHIO TOREK (TUESDAY) FEB. 20th, 1923.

ST. (NO.) 43.

Posamezna številka 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

VOLUME VI. — LETO VI.

Single Copy 3c.

LLOYD GEORGE ZA AMERIŠKO POMOČ V RUHRSKI KRIZI.

BIVŠI PREMIER PRAVI V GOVORU PRED POSLANSKO ZBORNICO, DA JE POMOČ AMERIKE NUJNO POTREBNA ZA REŠITEV RUHRKEGA NE-SPORAZUMA.

London, 19. feb. — Bivši angleški ministrski predsednik Lloyd George je danes imel v poslanski zbornici govor, v katerem je apeliral na vlado, da povabi Zedinjene države, da naj se približa Franciji v prilog posredovanja. Njegov govor je vzbudil veliko zanimanje.

Niti tedaj, ko je bil Lloyd George ministrski predsednik, nj zbornica nobenemu njegovemu govoru sledila s tako pozornostjo, kajti dejstvo, da več ne zavzema odgovornega mesta, mu je omogočilo govoriti z večjo strastjo in svobodo.

Lloyd George je posegel v debato ob zelo ugodnem trenutku. Liberalci so z ozirom na kraljev nagovor ob otvoritvi parlamenta stavili tri priporočila, vsa obravnavajoča z Ligo narodov. Prvi je določal, da se zavaruje Francijo in Belgijo z učinkovitimi garancijami pred napadom, drugi, da se nastavi komisija ki naj bi pronašla, koliko je Nemčija zmožna plačati, tretji pa, da se povabi Zedinjene države, da imenuje tri eksperte za to komisijo. Ta priporočila so bila poražena s 305 glasovi proti 196. Vse točke amandamenta so slonele na Ligi narodov, toda lord Cecil, glavni borec za Ligo v Angliji, jim je nasprotno odrekel sicer ni svojih simpatij Ligi, toda dejal je, da se mu teh vprašanj ne zdi umestno spravljati pred Ligo.

Lloyd George je v svojem govoru najprej pričel obdelavati lord Cecilia. Opozarjal je, da je bil slednji pred dvema leti zelo navdušen, da se reparacijsko vprašanje izroči Ligi in kako bodo njegovi pristaši presenečeni kadar bodo zvedeli, da nasprotuje, da bi se izročilo Ligi vprašanje, ki najbolj ogroža evropski mir.

Nato je Lloyd George povdarjal, da želi Franciji le dobro, ter izjavil, da deluje za tako rešitev reparacijskega problema, ker jo želi obvarovati večjih katastrof.

Potem je Lloyd George razmotrival razna pogajanja ter izjavil, da je Poincare največ kriv, da že ni prišlo do sporazuma v odškodninskem vprašanju.

"Mi smo vedno zahtevali znižanje računa ter prosili za zmernost. Rezultat je bil, da je francosko javno mnenje zvrčalo vso krivdo na Anglijo oziroma na mene. Ko je nastopila nova vlada, so jo pozdravili kot simpatično francoski stvari. Bonar Law je imel brezdvomno veliko prednost s psihološkega stališča, toda on je našel francosko vlado ravno tako neupčljivo in nedostopno. Ko so Nemci ostali dolžni 10 procentov pošiljatev, se je odredila zasedba Ruhrja. Teško je verjeti, da je bila odškodnina edini namen."

To izjavo so liberalci pozdravili z velikim vriščem, nakar je Lloyd George pričel dokazovati, da Poincare v svojem postopanju faktično nima podpore francoskega naroda. Nato je zaklical resno:

"Kdo more povedati, kaj se bo zgodilo? Vi lahko zadržite Nemčijo. Toda ako razbijete Nemčijo, tedaj je konec odškodnine in konec razoroženja. Vi ne morete kontrolirati držav, ki so po 100 milj od francoske meje, in ako pride od revolucije v Nemčiji, bi to bila večja nevarnost za Francijo, Anglijo in Evropo kot pa bi bil militarizem v Nemčiji."

Nato je opozarjal, da je pakt Lige narodov ravno tako del mirovne pogodbe kot katerikoli drug člen in je dejal:

"Največje važnosti je, da pride zraven tudi Amerika. Amerika je štiri dni pred pariškim zborovanjem predlagala, da se imenuje eksperte, da prouče celotno vprašanje reparacij in to brezdvomno z idejo, da se bo o zadevi govorilo na zborovanju. Reparacijsko in rekonstrukcijsko vprašanje je nemogoče rešiti brez pomoči Amerike. Mi moramo dobiti pomoč od Amerike. Oni imajo zlato vsega sveta v svojih blagajnah in trpijo silno ogorčenje."

— **Drzna roparja.** Sinoči sta dva drzna bandita kegljalec v Flatiron Recreation Parlors na 814 Prospect Av. silno presenečila. Takoj, ko sta prišla v prostore, sta ustretila in velela vsem opadati po tleh. Ko pa so se nekateri malo ohotovaljali, je počil še en strel, nakar se

Nadaljne francoske čete za Ruhr.

KOT VZROK SE NAVAJA PRAKTICIRANJE SABOTAŽE OD STRANI NEMCEV.

Washington, 19. feb. — Francosko poslaništvo je danes prejelo od svoje vlade obvestilo, da se je dalo generalu De Goutteju tri nadaljne polke pehote za okupacijo v Ruhrju. Kot vzrok se navaja zoperstavljanje Nemcev in številne poskuse sabotaže.

Pariz, 19. feb. — Odsek poslanske zbornice za zunanje zadeve je danes imel pred seboj premijera Poincareja tri ure in pol, toda ker odsek še vedno ni dobil od njega vseh zaželenih informacij, se bo zaslusšenjem nadaljevalo v ponedeljek. Poincare je pred odsekom med drugim izjavil, da se je izza okupacije poslalo v Francijo in Belgijo 1.026 vagonov premoga.

Angleži izročili pas okupiranega ozemlja.

Cologne, 19. feb. — Angleži so danes izročili Francozom in Belgotcem šest kilometrov mereč pas zemlje na zapadnem koncu njih zone, tako, da bodo Francozi sedaj imeli popolno kontrolo nad železniško progo, ki vodi iz Duesseldorfa, in majhen del katere je šel skozi ozemlje, ki so ga imele zasedene angleške čete.

Alko bi potovanje po Ruhrju ne bilo spremljano z gotovimi težkocami, bi bili zasedeno ozemlje že brezdvomno invadirali ameriški turisti. Nekateri potovselci iz Zedinjenih držav so že obiskali "novi front", toda kot se poroča, ni so videli veliko zanimivosti kot so pričakovali. Bilj so celo zelo razočarani, kajti edini dim, ki so ga videli, je bil tovarniški.

Francози nadaljujejo s prosekucijami.

Essen, 19. feb. — Francosko vojaško sodišče je obsodilo na šest mesece zopora nekoga Nemko, ker ni v ukazanim času zapustila zasedenega ozemlja. Danes je bila aretirana tudi žena urednika "Aachen Freie Presse", ker ni ubogala povelja, da mora iti za svojim možem, ki je bil izgnan.

Vladni železniški odbor nima vsiljevalne moči.

NAJVIŠJE SODIŠČE JE ODLOČILO, DA MORE ODBOR DATI LE NAVODILA.

Washington, 19. feb. — Najvišje sodišče Zedinjenih držav je danes v svoji odločitvi, ki je bila podana na priziv Pennsylvanija železniške družbe, izjavilo, da vladni železniško-delavski odbor v Chicagu nima moči, da bi vsilil svoje odločitve in da njegova moč odvisi od podpore, ki jo je deležen od strani javnosti.

To svojo odločitev je najvišje sodišče podalo v zadevi Pennsylvanija družbe, ki je apelirala proti odločitvi sedmega okrožnega pravičnega sodišča z ozirom na zahtevo družbe, da se mora proti vladnemu odboru izdati injunkcija, glosom katere bi ne smel objaviti svojih pronajdb z ozirom na sklep družbe, da ne bo vodila pogajanj z unijskimi predstavniki.

Spor izhaja še iz štrajka železniških mehanikov v preteklem poletju, ko Pennsylvanija družba ni marala ugoditi odloku železniškega odbora, da se mora pogajati z zastopniki unije od predstavnikov svojih usluž-

Vladni špijon zajet v michiganskem pogonu.

ZASTOPNIK BURNSOVE AGENCije PRIZNAVNA NA ZASLIŠEVANJU, DA JE IMELA VLADA ŠPIJONA NA KOMUNISTIČNEM ZBOROVANJU V BRIDGMANU.

Chicago, 19. feb. — Allen O. Meyers, pomožni upravitelj W. J. Burns detektivske agencije je danes pri zaslišanju priznal, da je neki agent zveznega preiskovalnega urada bil v pogonu na komunistično zborovanje v Bridgmanu, Mich., prijet ter da je prebil dva dni v ječi v St. Joseph, Mich., predno je bil identificiran. Meyers je izpričeval v zaslišanju, ki se vrši z ozirom na obravnavo, ki se ima v kratkem pričeti v Michiganu proti tankaj prijetim radikalcem.

Meyers je tudi priznal, da je v zvezi s pogonom v Bridgman dobil naročilo, da se sestane z zastopnikom zveznega preiskovalnega urada, ki je imel uradno označbo K-97, njegovo ime pa je bilo Francis Morrow Ashworth. Ta agent je bil tudi član komunistične stranke ter je bil poslan na zborovanje, da poroča vladnim oblastim.

Druhi informaciji Meyers ni maral poddati, rekoch da se gre za vladne skrivnosti in da je ime Morrow podal le, ker bo v kratkem moral nastopiti v Minneapolis in drugih vzhodnih mestih kot prič za vladu v procesu za iztirjanje več oseb. Meyers tudi pravi, da mu je Balanow nekog izjavil, da je pripravljen dobiti informacije o "židovski nevarnosti", ki bi se jih Fordovim interesom dalo prodati za \$100.000, toda da je Balanowa zavrnil. Zanikal je tudi, da je naročil zastopnikom justičnega departamenta, da gredo pred oblast Berrien okraja v Michiganu, ter jim naroče vzorizoritev pogona na bridgmansko zborovanje. Zanikal je istotako, da je kdaj Balanowa naročil pisanje oisem, v katerih se je gozilo z razstreljivjo, Woolworth poslopija. Dejal je, da je videl Balanowa kmalu po njegovi aretaciji v zvezi s pismi, da pa se prosekucije proti Balanowu ni nadaljevalo, ker so bile na delu "močne sile."

Meyers je pri izpričevanju tudi zanikal, da je po izvršitvi pogona in Bridgmanu izjavil pred esnikarskimi poročevalci, da se je s tem zalotilo najbolj nevarne radikale v državi in da bo justični department gledal, da se jih spravi s poti.

ZDRAVNIK IN BOLNIČARKA NAJDENA POD LEDOM.

Put-in-Bay, O., 19. feb. — Danes so potegnili izpod ledu truplj dr. Theodorja C. Greista in bolnišniško strelnico, 25-letno Klaro Schultz, ki sta pred par dnevi neznanom izgini. Znano je bilo, da sta se v avtomobilu dr. Greista podala preko jezerske ledene skorje na otok Put-in-Bay, od tedaj pa ju ni bilo več videti. Led se je očividno udrl, nakar sta zdravnik in strelnica z avtomobilom vred našla smrt v ledeni vodi.

Najvišje sodišče je sedaj odločilo, da vladni železniški odbor sicer objavlja svoje odločitve, toda da jih vsiliti ne more, oziroma da je za vsiljenje odvisev od pritiska, ki ga ilvaja na javno mnenje naroda.

4 Slovenci ubiti v rudniku v N. Mex.

IZ POROČIL JE RAZVIDNO, DA JE MED 122 ŽRTVAMI VELIKO ŠTEVILO JUGOSLOVANOV.

Dawson, N. Mex. — Strašna neizgoda, ki se je dogodila v Phelps - Dodgovev premogovniku, je povzročila veliko razburjenje med tukajšnjim prebivalstvom in je bilo prve dni težko dobiti poročila o neizgodi sami in koliko Jugoslovanov in članov S. N. P. J. je postalo žrtev podjetniške malomarnosti. Pa tudi sedaj še ni dognano, koliko jugoslovanskih rudarjev je ostalo pod zemljo. Imenik, ki ga je priobčila družba o ponesrečenih, ne pove natančnega števila, ker so imena spakedrana. Počakati bo treba še nekaj dni, da se število ponesrečenih jugoslovanskih rudarjev dožene natančno.

Eksplodizija se je dogodila okoli dveh popoldne. V rudniku je delalo 140 rudarjev. Okoli petnaest rudarjev je zapustilo rudnik pred eksplozijo. Med mrtvimi člani S. N. P. J. so: Milutin Stenovič, član društva št. 416, Van Hauten, New Mex., Ilija Vulanovič, član društva št. 297, Raton, New Mex., in Joseph Delost, član društva št. 188, Dawson, New Mex.

Ponesrečeni Slovenci so: Joseph Delost, Frank Ravnikar, Tone Oblak in Florijan Papež, oče šest otrok.

V imeniku ponesrečenih rudarjev so sledeča jugoslovanska imena: Martin Komp, Peter Kapič, Peter Kucinič, Mike Kapič, Nick Perovič, Joseph F. Pokorn, Anton Koban ali Kobal, Al. Trujilo, R. Marinič, Fred Trujilo, Rov. Trujilo in Louis Kapen ali Kapel.

PLINOVNO VPRAŠANJE PRED SENATOM ZEDINJENIH DRŽAV.

SENATOR LA FOLLETTE JE POVABIL ZASTOPNIKE MESTA CLEVELANDA, DA RAZMOTRIVAJO ŽNJIM BORBO PROTI EAST OHIO GAS CO.

Washington, 19. feb. — Cleveland je danes ponesei svojo borbo za nižje cene za naravni plin pred senat Zedinjenih držav. Na povabilo senatorja La Follette iz Wisconsinina so se danes sestali v uradu senatorja trije predstavniki mesta Clevelanda, in sicer predsednik mestne zbornice, Clayton C. Townes, councilman John F. Curry in pa mestni klerk Fred W. Thomas.

La Follette je predsednik senatorskega pododseka, ki vodi zelo obsežno preiskavo v cene petroleja in drugih podobnih produktov. Ta odsek je pretekli teden zelo obirno izpraševal razne uradnike Standard Oil Co. iz New Jersey.

Kot znano žastuje Standard Oil Co. iz New Jersey 99 procentov in pol vseh delnic East Ohio Gas Co. ter je absolutna lastnica Hope Natural Gas Co. iz West Virginije, od katere "kupuje" East Ohio Gas Co. ves plin, ki se ga rabi v Clevelandu.

Mnenje La Follette je, da preiskava, ki jo vodi senat, tiče tudi clevelandskega plinovnega boja, kajti Hope Natural Gas Co. izčrpava gasolin iz plina, predno ga proda East Ohio Gas družbi.

Eden izmed glavnih vzrokov, da clevelandska plinovna družba zahteva 50 centov za tisoč kubičnih čevljev plina, kot minimalni račun pa 1.00, je ta, da Hope Natural Gas Co. od nje tudi zahteva višjo ceno za plin.

Pravijo družbini uradniki. Predsednik clevelandske mestne zbornice se je danes tu izrazil da upa mesto potom senatnega komiteja natančno dognati, koliko stane tisoč kubičnih čevljev plina Hope Gas Co., z ozirom na to, da jemlje iz njega gasolin. Poleg tega se upa dokazati, da je vrednost lastnine Hope družbe faktično veliko nižja kot pa je vrednost, katero se podaja pri utemeljevanju cen, ki se jih računa za plin.

GROBNICA TUTANKHAME-NA IZDAJA NADALJNE TAJNOSTI.

Luxor, Egipt, 19. feb. — Faraon Tutankhamen, ki je umrl pred 35 stoletji, je danes zopet sprejema v avdijenci na bregovih reke Nil. Tuji oblastodržci, zastopniki kraljev, katerih predniki so bili še divjaki, ko je Tutankhamen umrl, slaviti vojskovodje in tuji plemenitaši so danes prihajali v palačo, smrti, kjer se nahaja sarkofag starega monarha. In vsi so obstali sklonjenih glav, ko so dospeli do krste. Ko se je danes grobišče odprlo uradni inšpekciji, se je razsvetilo z električnimi žarnicami. Grobišče so danes v spremstvu lorda Carnarvona, ki je vodja raziskovanja, obiskali belgijska kraljica Elizabeta, prestolonaslednik Leopold, vdova za pokojnim egiptovskim sultanom, general Allenby, ki je za časa svetovne vojne podjarmil Palestino, zastopniki egiptovske vlade ter številni drugi tuji vladni predstavniki. Prihodnji korak raziskovanja bo odprtje krste, ki se nahaja v šrambi, ki je podobna velikanski omari; ta šramba vsebuje več predalov, eden v drugem, z velikanskimi vrti, ki se hreščee odpirajo. Najbolj notranji predal je dovolj velik za pet mumij ali krst.

ZNAN SLOVENSKI RUDAR SE JE PONESREČIL.

Kot nam poroča mr. Otto Te-kavc, 1174 E. 60 St., je prejel od svojega prijatelja iz Fitz Henry, Pa., poročilo, da se je tamkaj smrtno ponesrečil znani slovenski rudar Frank J. Indof. Dne 15. februarja ob 2. uri popoldne ga je pobilo in mu zlomilo križ in nogo. Umrl je 16. februarja ob 3. uri zjutraj v Pittsburg bolnišnici. — Pokojni Indof je bil goreč bojovnik za delavske pravice ter je pred par leti v Clevelandu zastopal na rudarski konvenciji lokalno unijo kot delegat. Doma je bil iz Vač pri Litiji.

— Joseph Flohr, 2531 E. 83. St., je vozil avtomobil, ko je bil pijan, zakar ga je obsodil večeraj sodnik na 30 dni zopora v prisilni delavnici in na \$25 globe. Obtoženih je bilo še pet drugih avtomobilistov, katerih pa se večeraj še ni obsodilo.

— **Jutri zvečer se vrši redna seja direktorija Slov. Del. Doma v Kuncičevi dvorani.** Seja je jako važna, zato se pričakuje da bodo gotovo vavzoči vsi direktorji.

Letvinsko - poljski spor pred Ligo narodov.

OBE STRANI STA ZADOVOLJNI SPORIZROČITI RAZSODIŠČU.

London, 19. feb. — Angleška vlada je dobila danes tako od poljske kot letvinske vlade zagotovila, da hečeta nesporazum gledé mameleškega distriktja pridložiti Ligi narodov v odločitev. Tukajšnji uradni knegi so smiselna, da so poročila, v katerih so zahtevajo, da so poljske čete poble v letvinsko ozemlje in napade letvinske čete, pretirana.

Varsava, 19. feb. — Kot se poroča semkaj, je danes v nevarni zoni, ki je bila dolžena Poljski, danes zopet prišlo do novih spopadov. Poročila iz poljskih in letvinskih virov pa si seveda nasprotujejo z ozirom na vprašanje, na kateri strani je krivda, da je prišlo do spopadov.

— Na domu družine Morse, 1472 W. 110 St. je nekako istočasno s tragedijo na Edin Ave. ugrabila kruta smrt mater. Mrs. Morse se je počutila nekam bolno že zjutraj, ko je odšel mož na delo. Šla je v lekarno ter dobila nekako omamljivo, snov, katero je zavžila in se vlegla na posteljo. Tekom dneva otroka, sedemletni Kenneth in 5-letni Jeanette matere še nista polkno pogrešala, ker sta se igrala. Proti večeru pa sta postala njihuj zelod. prazna in se je stemnilo sta se spomnila nanjo. Šla sta jo klicat, toda mati je očividno tako trdo spala, da ju ni slišala. Jeanette je pričel siliti spanec in vlegla se je lepo poleg matere in kmalu nato je prišel še bratec. Ko je prišel oče domov, sta hiteli otroka k njemu vsa vesela in ga izpraševala, če jima je prinesel kaj "kendi", kateraga jima je bil zjutraj obljubil. Povedala sta mu tudi, da sta lačna, ker nista jedla cel dan, ker mama, spi in je ne moreta zbuditi. Ko gre oče k ženini postelji, je takoj spoznal, da je mrtva. Pozval je zdravnika, ki je izjavil, da je bila mrtva že celih deset ur.

— **Pisma imajo v našem uradu Jos. Zajc, Ivan Steblaj in Math. Bizjak.**

"Enakopravnost"

ISSUES EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

HAJA VNAŠ DAN IZVZEMSI NEDELJ IZ PRIZNIKOV

OWNED AND PUBLISHED BY

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Colliswood, Newburgh by mail 1 year \$5.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00

United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.60
SINGLES 10c PER COPY

LESIJE IZ USTAVI ZA

Američko-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE.

PROJEKTOVANJE IZVODAKA ZA

CLEVELAND, OHIO TOREK - (TUESDAY) FEB. 20th, 1923.

Princeton 551

Randolph 5817

DELAVSKI PREGLED.

V mesecu januarju je postalo za delavstvo pred vsem važno vprašanje, da li bodo mezdna zvišanja držala korak z maraščajimi cenami življenjskih potrebščin. Delavstvo stoji danes pred skoro isto situacijo kot je stalo in med leti 1916. in 1920, akoravno položaj danes ni tako akuten. To je položaj, s katerim ima računati delavstvo vselej, kadarkoli se kolesje industrije zopet spravi v tek, cene vsem potrebščinam se namreč neprestano višajo, mezde pa se gibljejo le počasi.

V zadnji taki dobi industrijalne aktivnosti je delavstvo veliko izgubilo. Cene so v vseh industrijah rastle hitreje kot pa plače. Zaostajanje plač za cenami je zmanjševalo nakupno silo delavstva, akoravno se je število dolarjev v plačilni kvanti aktualno povišalo. Vprašanje sedaj je, da li se je delavstvo iz te zadnje svoje skušnje kaj naučilo.

Ameriška industrija dela danes skoro s polno paro. Industrijalni obrat je 75 ali celo 100-procenten. Produkcija je končno dosegla isto stopnjo kot v letu 1920, ko je bila ameriška industrija na višku svoje aktivnosti. Sicer je še vedno nekaj brezposelnosti, posebno po severozapadnih državah in ob pacifični obali, toda armada brezposelnih je znižala na takozvane "normalno" število. Danes je več delavcev zaposlenih kot kdaj od 1920 naprej.

Kot kaže položaj danes, ni misliti, da bi se ta industrijalna in trgovska aktivnost takoj prenehala. To stanje se bo nadaljevalo najmanj nekaj mesecev. Nikakega dvoma seveda ni, da bo potem zopet prišla doba depresije, izenačevanja med zalogami in zahtevami in pa neizogibna brezposelnost. Kdaj pride do tega, odvisi zelo veliko, če bodo tuje države dobile pri ameriških bankirjih kaj posila in od razvoja gospod. razmer v Evropi v splošnem.

Najvažnejši dogodek v vrstah organiziranega delavstva za mesec januar je bil pač sklep mezdne in delovne pogodbe med rudarsko unijo in podjetniki do 1. aprila prihodnjega leta. Vzpričo rastočih cen bodo sicer rudarji vsled pogodbe finančno na izgubi, toda priznati je tudi treba, da bi v slučaju štrajka izgubili še več.

En važen pojav preteklega meseca je bilo tudi, da se je pričelo čutiti pomanjkanje navadnega delavstva. Prvič po par letih je zahteva po navadnih težakih večja kot pa potreba. Kot rezultat so delodajalci pričeli s kampanjo, da se naseljeniške kvote v Zedinjenih državah poviša preko števila, ki je dovoljeno po sedanjem zakonu, toda da se iz-

bere izmed naseljeniških aspirantov le take, ki so "zaželjivi". Toda kot izgleda kongres tega ne bo dovolil, kajti na delu so tudi drugi ravno tako močni interesi, ki v interesu "amerikanizma" zahtevajo, da se naseljeniške kvote celo zniža.

Sporazum - s kom?

Pod tem naslovom piše tržaška "Edinost":

Do nedavno je med tržaškimi italijanskimi glasili posebno "Era Nuova" silila v osrednje večščanju italijanske javnosti o dogodkih v jugoslovenskem taboru Julijske Krajine. Zelo pogostoma je v svojem jutranjem izdanju in v večernem privesku prinašale vesti o teh dogodkih.

Nekaj dni sem pa se je jelo dozdevati, da si hoče "Piccolo" prilastiti to vodilno vlogo v obveščanju italijanske javnosti o dogodkih v našem taboru. Nastopa kot tolmač namer sedanje vlade in izjav ministrskega predsednika N. pr. nedavno o besedi "asimilacija". Seveda je pri tem vprašanje, kakor smo že naglasili, ali je to pooblaščen tolmač, ali pa — nepoklican advokat in zato nezanesljiv obveščevalec. Ali pa nastopa kot poslanec svetovalec na naslov vlade.

V svojem večernem izdaju od minule srede se bavi z dogodki "Nel campo slavo dopo la circolazione delle Nuove Provincie". (V slovenskem taboru po razdelitvi novih pokrajin.) Omenja, kako sta se bili v slovenskem taboru pojavili dve struji. To pa ne radi programatičnih navzkrižij, ampak skoro izključno le radi razlike v raziranju, kako naj se postopa spričo novega položaja, kakor ga je ustvarila priključitev k Italiji. To bi odgovorjalo resnici. Neresnična pa je njegova informacija, če da je bil v zmoti, kdor je mislil, da so tisti, ki so se izjavili za sodelovanje, postali dobri in lojalni državljani Italije dočim da so ni drugi ostali neizprosni nasprotniki vsakega sporazuma z Italijani.

Tu je "Piccolo" slab obveščevalec italijanske javnosti. Ne prva, ne druga domneva ne odgovarjate resnici. Ker resnica — oprta na izjave od kompetentne strani obeh "struj" — je ta, da hočemo biti vsi lojalni državljani in da ga ni nikogar med nami, ki bi bil — to pa še posebno ne — nasprotnik sporazuma z italijanskimi sodeželanji. Nesprotno je resnica, ki jo pa "Piccolo" prikriva in je zato le on tisti, ki s sumničanjem hoče onemogočiti sporazum.

Dalje piše "Piccolo", da so vo-

ditelji slovanskega gibanja v Julijski Krajini — "odvetniki" in "intelektualci" — na obeh straneh strogi branitelji pozicij, ki so jih Slovani zavzeli pred razsulom Avstrije. To je res: mi hočemo braniti svoje pozicije! Polno pravico do tega imamo radi svojega števila v tej deželi, svoje kulturne višine, svojega gospodarskega ustroja, zbog svo je politične dozorelosti in vsled tega tudi politične pomembnosti tudi, ali prav za prav: ravno v Italiji! Če pa pravi, da mi, hočemo braniti svoje dosedanje pozicije, zasledujemo cilje, ki se da bolje "kontrolirati" v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, to je le poizkus umazane denunciacije. In denuncijant naj bi bil zanesljiv informator! Ah ne pozna "Piccolo" tistega nemškega pregovora: Der grosse Schuft... itd?!

Kot nepoboljšljiv potvorjevalec resnice se kaže "Piccolo" tudi s tem, da hoče uverjati svojimi javnosti, da le "advokat in intelektualci" ustvarjajo slovanske gibanje v Julijski Krajini! To je tista že znana in neslana metoda, ki hoče prikazivati navzkrižje med nameni razumnikov in voljo ljudstva. Italijanom ni treba — če ne bi bilo drugih dokazov za neresničnost "Piccolove" trditve — nič drugega, nego da pogledajo, koliko to naše ljudstvo v vsem svojem širamaštvu žrtvuje za kulturne namene, za svoje šolstvo, ki je opora obstanku in napredku vsakega naroda! To je pač zadosten in brezpogojno veljaven dokaz, da tudi to naše ljudstvo hoče ohraniti svoje pozicije, ki si jih je ustvarilo samo s svojo zavednostjo in s svojimi žulji! Če bodo naši sodeželanji italijanske narodnosti verjeli "Piccolovim" "informacijam", bodo zelo napačno informirani.

Kot pravi hinavec se kaže "Piccolo" s tem, da se ne brani tudi blagoslovljene vode. Slepomišni namreč, češ da "mirno in skrajno katoliško slovansko prebivalstvo dobro pozna gospodarske koristi, ki jih je deležno v sedanjem svojem položaju, kakršnih ne bi uživalo, če bi bilo priključeno k — Jugoslaviji! List torej ki je bil vedno strupeno sovražen katoliški cerkvi in ki z vsemi rokami ploška izganjanju našega jezika, torej tudi izganjanju ljudstva samega, iz cerkva:

ta list je toliko drzen, da se skljuje na katoličanstvo, na verski čut tega ljudstva! Tudi katoliško cerkev, verski čut bi hotel tržaški list izrabljati za raznarodovanje našega ljudstva! To je suha in gola resnica! Resnica pa je tudi, da to naše ljudstvo zna spravljati v harmoničen sklad svoje versko in narodno čustvo. Ti dve čustvi ne le da si nista navzkriž, ampak se še izpolnjujeta medsebojno. S tem, da hoče moliti Boga v svojem jeziku, posvedočuje obenem tudi svojo ljubezen do tega jezika, svoje narodno zavest! Kdor sodi drugače, je v hudi zmoti. To dvojno čustvovanje je našemu ljudstvu sveto. O tem se že prepričajo posvetni mogotci in tudi cerkvena oblastva.

"Piccolo" pravi, da je nova upravna razdelitev dežele "alarmirale" slovanske voditelje, posebno glede Istre. Z vsemi svojimi naproti da hočejo prepričati naravnih proces vskavanja in asimilacije majšini! Če je gospoda tako uverjena o neodklonljivi sili tega "naravnega procesa", potem res ne moremo razumeti, čemu forsirajo to "naravno silo" z metodami in sredstvi, s katerimi se kompromitirajo pred vsem svetom, kakor se je zgodilo te dni v Zminju in v tisekih slučajih že poprej na naravnost strašičnem način. Zgodila so se nezasičljive nasilja, čeprav ni tam slovanskih "advokatov", namreč so bila našila strojena na tistem "mirnem in globoko katoliškem ljudstvu", o katerem je trdil "Piccolo" poprej, da drugače misli in sodi, nego pa voditelji slovanskega gibanja! Kaka pravica in logika je to, da se radi rovarskih advokatov maščujejo naš ljudstvom, ki da je zadovoljen s svojim sedanjim položajem. Na svojih falsifikatorskih priredavanjih se je "Piccolo" zapel v kričevne protislovje med svojimi trditvami.

Na zaključku svojega opisa dogodkov v slovenskem taboru Julijske Krajine ne pripisuje "Piccolo" posebne važnosti spravi med "obema strujama, ki sta bili doslej v borbi med seboj", ker pričakuje, da bo "modro delo vlade iskalo sporazuma z vsemi tistimi slovanskimi elementi v Julijski Krajini, ki so res pripravljivi za iskreno sodelovanje brez dvoičnosti!" — Ali za božjo voljo, kje so tisti slovanski elementi, s katerimi nji vlada dovede do sporazuma? Advokate in druge razumnike izključuje od sporazuma, obenem pa preganjajo in zatirajo tudi narave med široko maso našega

ljudstva, ki si jih je s svojo gospodarsko in kulturno povzdigo ustanovilo to ljudstvo samo — brez "advokatov"! Kje so torej tisti "elementi", s katerimi bi se hotel "Piccolo" "sporazumeti"? Mari so to različni Band-ji? S temi ni treba še le iskati "sporazuma", ker ti so že njihovi s kožo, kostmi in dušo! Naj se imajo! Dobro jim teknilo na obeh straneh! Sporazuma, ki bi bil resničen sporazum v polnem pomenu besede, bodo se morali skleniti z našim ljudstvom in z zastopniki, ki si jih je ono samo izbralo! Dokler se odtegnajo temu spoznanju, kažejo, da so vse njihove besede o sporazumu le grdo hinavstvo, da v resnici nečejo sporazuma, ampak — asimilacije: duševno in s tem tudi kulturno in gospodarsko smrt našega ljudstva. Če bi to naravnost priznali, bi bilo to sicer brutalno, pa vsaj odkrito in moško!

Krvav zločin v Sofiji.

Mestno kopalšče v Sofiji je bilo pred par dnevi pozorišče krvavega zločina, ki se je potem nadaljevalo po sofijskih ulicah. Neki Peter Mitev iz Dobrudže, prepričan anarhist, se je vrnil v Sofijo iz Jambola, kjer je prisostvoval anarhističnemu kongresu. V Sofiji je šel v mestno kopalnico da bi se kopal, in tam ga je spoznal mašinist Bojadžijev kot u-beznika, ki ga zasleduje policija. Spbročil je to takoj policijskemu stražniku, ki se je nahajal v kopalšču, in ko hoče Mitev zapustiti kopalšče, se postavi proti njemu Bojadžijev in stražnik in ga pozoveva, da dvigne roki. Mitev pa potegne hitro revolver in ustrelil Bojadžijeva in stražnika. Potem uteče skozi vrata, ali pri džamiji ga spozna neki stražnik in ga prime za obe roki, a Mitev se posreči osvoboditi eno roko in pognati kroglo iz revolverja stražniku v prsa. Nato zbeži proti Pirotski ulici. Pri katoliški cerkvi ga poskuša zopet stražnik prijeti, ali anarhist ga je zadel s kroglo v trebuh. Tudi v Borisov-pulici je ranil Mitev stražnika in nekega otroka. To je videl rezervni major Todotov, vzel puško ranjenega stražnika in streljal za anarhistom, katerega je tudi zadel v nogo in tako je prišel ubijalec v roke pravice. Sedaj se nahaja v bolnici on in njegove žrtve, razen Bojadžijeva, ki je kmalu po ranitvi izdihnil.

Kača, ki stavka dve leti.

Krotka "Percy," brjaška kača v Londonskem živalskem vrtu pred kratkim na veliko veselje vseh čuvarjev prenehala stavko z gladjo. In to ob neki čudni priliki. Vest o trdovratni stavki tropične živali je prodrla tudi preko boko v notranjost Afrike, kjer domovina najbolj strupenih kač in tako je "Percy" lepega dne bila nenadoma poset. Iz vrta vroče domovine ji je priredila zdrav kronana glava. Čudno kako si je namreč ogledal tudi glavar zamorskega plemena Sani, ki se je nedavno tega mudil v Londonu. V dokaz, da je vražnost kače neukrotljiva, se čuvarji vpričo zamorskega plemena vržli v kletko zaklanja kokaš. Toda "Percy" se na veselo veselje kralja Savazirov ni zmenila za hrano in je prečez svet, ostala nepremično zvrta klopčič, v katerega se je zvrta zadnjem "kosilu" septembra 1920. Toda, komaj je pogledal zamorcev, odšel, se je kača začela raztezati in je divje hlastala po zaklani kokaš. Čuvarji so jo, da je kača s tem korakom nehalo svojo trdovratno, nedežletni in pol trajajočo gladno stavko.

"Percy" je prvič odkrila hrano junija 1920; kasneje je dala še nekolikokrat, nakar se nekega dne v septembru istega leta zvrta v klopčič in pričela stavkati brez vsakega vzroka. Čuvarji so jo, da bi jo hranili silno, so se izjalovili. "Percy" bila trdovratna v stavki, ona kača v pariškem živalskem vrtu, ki je stavkala neprestano la tri leta in končno slavno poginila.

"Percy" izgleda po dveh letni stavki nekoliko preveč sicer pa je še dosti lepa in zdrava. V dveh letih se ni premenila, niti zmenila za čuvaje in nito katero so ji predložili. Čuvarji vprašali, kako to, kača končno vendar odneha je čuvaj hladnokrvno odzvala: "Kaj hočete, postala je že glada."

Smrtna kosa.

V dež. bolnici je umrla Marija Zupane, mati dolgoletne službenke "Delniške tiskarne" v Ljubljani gdc. Ivanke Zupane. V Ljubljani je umrla v starosti 91 let ga. Fani Poroj. Cemus, vdova postrežnice praviteljja v Kamniku na gozdu Hvala, roj. Justin, čeva sopraga.

KARL MAY:
WINNETOU
RDEČI GENTLEMAN

Kolik različik med mojimi belimi spremljevalci in med zaničevanimi Indijanci. Smisel za pravico je rdeneže vodila, da so se izjavili v moj prid, ne da bi jim bilo to potreba. Bilo je celo drznost, da so to storili. Bili so samo trije in niso vedeli, koliko je nas; gotovo je bilo nevarno, da se zamerijo našim westmanom. Toda na to niso mislili. Počasi in ponosnih korakov stopajo mimo nas na prosto. Sledimo jim. Inču-čuna zagleda mirlne kole, obstane, obrne se proti meni in vpraša:

"Kaj se godi tukaj? Ali hočejo bledolički premeniti ta svet?"

"Da."

"Zakaj?"

"Da se spravi pet za ognjenega konja."

Njegovo oko izgubi mirni, oremišljeni pogled; zavseti se ježno, skoro srdito in povprašuje nemirno:

"Spadaš k tem ljudem?"

"Da."

"Si tudi pomagal meriti?"

"Da."

"Si plačan za to?"

"Da."

Pogleda me zaničljivo in pravi prav tako zaničljivo glasom Klekih-petri:

"Tvoji nauki zvenijo lepo, a niso vselej pravi. Tukaj smo zopet enkrat naleteli na mladega bledoličnega junaškega srca, odkritega obraza in poštenih očij; ko

ga vprašamo, kaj dela tukaj, pravi nam, da nam za plačo krađe naše zemljo. Naj si je obraz belega dober ali ne, v notranjosti so vendar vsi jednaki!"

Če hočem biti pravičen, reči moram, da se res ne morem braniti; v notranjosti se čutim osramočenega. Glavar ima prav; res je tako kot pravi. Ali zamorem biti ponosen na svoj poklic, jaz, strog in krščanski zemljemerec?"

Nadineženir se je s tremi surveyorji skril v šotor. Skozi odprtino so gledali sivega medveda. Ko nas zagledajo, pridejo ven in se ne čudijo malo, da prihajajo z nami Indijanci. Vzprejmejo nas z vprašanjem, kako smo se borili z medvedom. Rattler odvrne bito:

"Ustrelili smo ga; opoldne bodo šape, zvečer pa stegna."

Naši trije gostje me gledajo, kaj bodej jaz rekel na to; zato pripominjam:

"In jaz trdim, da sem ga jaz zaklal. Tukaj imam tri strokovnjake, kateri zamorejo to potrditi; toda to naj še ne odločuje. Do sedaj pa naj medved ostane nedotaknen."

"Vraga sem bom ravnal po onih treh!" godrnja Rattler. "Jaz grem s svojimi ljudmi tje, da pripravim medveda; kdor bi me skušal ovirati, zapodim mu samo pol tucata krogelj v telo!"

"Le ne rastite tako, drugače vas takoj zmanjšam, Mr. Rattler! Jaz se ne bojim tako vaših krogelj, kot ste se vi medveda bali. Vi me ne spravite na drevo; to vam bode vselej povedane. Ničesar nimam zoper to, da greste tje in pokopljete svojega mrtvega tovariša. Tako ga vendar ne smete pustiti ležati."

"Ali je kdo mrtve?" vpraša Bancroft prestrašen.

"Da, Rollins," odvrne Rattler. "Ta revež je zgubil življenje pa po neumnosti zaradi nekega drugega, dasi bi se bil zamogel rešiti."

"Kako to? Počegavj neumnosti?"

"No, posnemal je nas in skočil na drevo; prišel bi bil srečno gornj, da ni ta dohlišljivi greenhorn skočil k

medvedu in ga razdaržil, da je divje skočil nad Rollinsa in ga razmesaril."

To je bila pa že prevelika drznost; skoro obstanem od začudenja. Da se stvar tako zavija in to se v moji navzočnosti, vendar nisem mogel mirno prenašati. Zato se obrnem in vprašam:

"Ali je to vaše prepričanje, Mr. Rattler?"

"Yes," odvrne odločno. Pri tem potegne svoj revolver, kajti pričakoval je, da ga napadem.

"Rollins bi se bil torej lahko rešil, da ga nisem jaz zadrževal?"

"Yes."

"Jaz pa vem, da ga je medved zgrabil, predno sem jaz došel."

"To je laž!"

"Well, potem pa zvedite ali bolje rečeno, čutite resnico."

Pri teh besedah mu potegnem z levico revolver, z desnico pa mu prikličim tako klopčito, da se gotovo šest do osem korakov valil po tleh. Nato ustane, potegne svoj nož in plane kot divja zver name. Z levico odvrnem namerjen nož in ga udarim z desnico, da pade in izgubi pred mojimi nogami zavest.

"Uff, uff!" zakliče Inču-čuna začuden, pozabivši svojo mirnost in občudujoč ta obdarec. Toda trenutek pozneje mu je že bilo žal za svoje priznanje.

"To je bil zopet Shatterhand," pravi surveyor Wheeler.

Nisem poslušal njegovih besedij, ampak pazil pozornost na Rattlerjeve tovariše. Videlo se jim je, da jih tare jena, a nikdo si ni upal ganiti se. Le kleli in godrnjali so med seboj; to je bilo pa tudi vse.

"Obručajte vendar enkrat z Rattlerjem, Mr. Bancroft," pozovev nadineženirja. "Nič mi nisem storil in vendar išče vedno prepira z menoj. Bojim se, da pride še do umora v taborišču. Izplačajte ga, pa naj gre; če ne grem pa jaz."

"Oho, Sir, tako hudo pa vendar še ni!"

"Da, tako hudo je. Tukaj imate njegov nož in revolver. Ne dajte mu orožja prej, dokler se popolnoma ne pomiri. Jaz bodem sicer že znal varovati svoj život in če se kdaj pride z orožjem name, ga takoj ubijem. Dajte me imenujete greenhorna, pa vendar z mam prerijske postave. Kdor mi žuga z nožom ali kroglo, ga smeam takoj ustreliti."

Te besede so niso tikale le Rattlerja, ampak njegovih "westmanov," od katerih ni nobeden ne bev ne mev. Nato se obrne glavar Inču-čuna nadineženirju:

"Moje uho je čulo, da si ti tisti, ki poveljuje dokočcom. Je li tako?"

"Da," odvrne.

"Potem govorim s teboj."

"Kaj?"

"Takoj zveš. Ti stojiš na nogah; toda možje raje sedeti, če se posvetujejo."

"Ali hočeš biti naš gost?"

"Ne, to je nemogoče. Kako naj bodem tvoji če si ti na mojem svetu, mojem gozdu, moji moji preriji. Naj sedeje beli možje. Kdo so pa doličneži, ki tukaj prihajajo?"

"To so naši."

"Naj tudi ti prisedejo."

Sam, Dick in Wilj so se namreč vrnili na hanja. Kot izkušeni westmanj se niso ni malo radi navzročnosti Indijancev, toda skrbelo jih je so gvedeli, kdo so.

"In kdo je ta tretji?" me vpraša Sam.

"Imenuje se Klekih-petra, Rattler pa ga je učenika."

"Klekih-petra, učenik? O tem sem že bil se ne motim. To je jako skrivnosten človek, bel ri živje delj časa Apachih in jim je neke vrste sisionar, če tudi ni dohovnik. Veseli, videti ga kušati ga hočem malo, kakih zob je, hi-hi-hi!"

"Če se vam bode dal postužati!"

"Menda mi vendar ne odgrize prsta? Ali"

Bedna zaročenca — srečna zakonca.

Pred dobrima dvema letoma sta se našli njeni srca. On majhen uradnik, ona še manjša uradnica. In sklenila sta, da se vzameta. Saj jima drugače ni bilo mogoče več živeti: Kadarkoli sta bila evobodna, sta se tiščala na stari zofi in govorila, govorila, kako bo krasno, ko bosta mož in žena..... In ko sta si že tisočkrat in tisočkrat povedala, kako se ljubita, kako sta srečna in si nista imela povedati ničesar več, sta se držala za roke, gledala zbegana v tla, molčala in vzdihovala.

Na zimo leta 1921, je dejal on: "Dušica zlatkana, jutri pojdi v h pohištvarju vprašat, koliko stane pohištvo za najino spalnico z mizo in štirimi stoli. V štirih, petih mesecih si denarja lahko dovolj naštediva. Potem pa se poročiva."

Silno ji je imponiral. Vsa blažena mu je ovila roke okoli vratu in ga smehljaje poljubila.

In šla sta vprašat. Pogumna, podjetna, srečna.

"15.000 kron," tje odgovoril trgovec.

Ona je pobledele, povsila glavo, on pa je zamahnil: "Dobro, torej 15.000 kron." — In odšla sta.

"Ce štediva, bova imela vsoto kmalu skupaj," je dejal on; "par tisočakov že imam..... ti imaš tudi tisočak — torej nič ne skrbi!"

Poslej sta štedilasi odtrgavala.....malone stradala.... In na stari zofi sta se tiščala še tesneje ter govorila, govorila še živahneje, kako bo krasno, ko bosta mož in žena.

Februarja 1922. sta imela že velik kup bankovcev. Od ponosa in sreče sta žarela, ko sta korakala k pohištvarju.

"Evo 15.000 kron!" tje dejal on ponosno in položil na mizo šop bankovcev.

"Čemu?" se je čudil trgovec. "Za domenjeno spalno sobo z mizo in štirimi stoli," je dejal zaročenec in pokazal na izbrano pohištvo.

"Zelo mi je žal.... ampak valuta je med tem padla, in danes stane takole pohištvo že 22.000 kron," je odgovoril trgovec.

Odšla sta poparjena. Ona je včasih zaihtela, on pa je molčal in parkrat zaklel. Ko sta stopila v sobo, je izjavil možko:

"Eh, kaj! Se 7000 kron! Vse strice in tete naskočim, da mi jih posodijo, pa bo pohištvo najino. Nič zato: v pol leta jim lahko vse vrnem."

Znova je imponiral, ker kar takoj je sedel in začel pisati pisma. Cel kup pisem.

Potem sta čakala odgovorov. Tetam in stricem se ni mudilo. Končno so prihajali odgovori, polni vprašanj, dvomov, poukov, svaril, izgovorov. Pisati je moral znova. In čakala sta. Strašno počasi je kapljalo: po par sto kron, nato tisočak, naposled dva tisočaka.... in nič več. Vsega skupaj niti 5 tisočakov.

K sreči sta tudi sama štedila, stradala — nikamor nista zahajala, le doma sta sedela, se tiščala, šepetala in sanjarila, kako bo krasno in zdihovala.....

Julija 1922. pa sta imela 22 tisoč kron. Kar tekla sta k trgovcu s pohištvom.

"Evo, 22 tisoč kron!" je dejal on. "Zdaj pa kar naložite in pošljite!"

"Kaj? Kam," je vprašal trgovec prav nič prijazno.

"I, no, najino pohištvo vendar! Lani ste ga ponujali za 15 tisoč, letos stane že 22 tisoč. Zato se nama mudi, da cena ne poskoči zopet."

"Gospod, ampak cena je že zopet poskočila!" je dejal trgovec. "Od maja letos stane tole pohištvo 30 tisoč K."

Strasla se je, si zakrila obraz z dlanimi in se zgrudila na stol.

"Torej se je podražilo zopet? In kar za 8 tisoč kron?" je strmel on.

"Da, in decembra bo stalo bržčas okoli 50 tisoč kron, in prihodnje leto že 80 tisoč kron," je pripovedoval pohištvar.

"Nikoli, nikoli!" je zavzdihnila ona; pohištvar pa je ni razumel ter je ponovil z vso mirnostjo: "Pa še morda prej, kakor vsi skupaj mislimo."

Zaročenec jo je razumel. Dušica zlatkana, je hotel pač reči: "Nikoli ne ujameva cene, dragice! Nikoli se ne poročiva, ljubček! Nikoli ne bova srečna v tako krasnem zakonu, kakor sva sanjala že tolikokrat. Nikoli, nikoli ne bova svoja!"

Prišel jo je pod pazduho in brez slovesa sta odšla.

In ko sta dospela domov, sta sedla na staro zofa, se objela, se držala za roko, buljila v tla in zdihovala..... Povedati si nista imela pač prav ničesar več..... Bedna zaročenca! —

Ko pa je prišel konec decembra 1922, sta zvedela, da stane "njuno" pohištvo že 82 tisoč kron. Na ves glas sta se zasmejela. Tetam in stricem sta bila vrnila takoj po zadnjem obisku pri pohištvarju ves denar, v gledališču sta abonirana na dva balkonska sedeža in tudi na koncertih ju divim.

Kar naenkrat sta postala najboljše volje. Po Ljubljani hodita smelo roko v roki ter se veselo razgovarjata. Čudil sem se, ker nisem razumel. Včeraj pa sem ju ustavil in ju vprašal, kaj se jima je pripetilo tako ugodnega, da sta videti tako srečna.

"Poročila sva se! Kar skrivaj, da nihče ni vedel, ne kje, ne kdaj," mi je pravil on se smejal z vsem obrazom. "Dobri dve leti sva štedila in stradala, ter si prikoparila skokraj 25 tisoč kron. Za pohištvo! Toda izmodrila se, pokazala vsem pohištvarjem križem figo in — se vzela brez pohištva. Ona se je preselila k meni, jaz spim na stari zofi, in ona na moji postelji; kadar naju zebe, hm. — spiva tudi kar lepo oba skupaj na postelji..... In spiva kakor angeljca v božjem naročju. Pohištvarji naj le obdržijo svoje pohištvo, kakor sva obdržala midva svoj denar. Zato sedaj lepo živiva, si po vrhu lahko privoščiva tega ali onega ter sva prav srečna....."

Ona se ga je oklepala tesno pod roko ter je zardevala in smehljala blaženo in ponosno. — Ponosno na njegovo modrost in energijo.

Od srca sem jima čestital!..... Entoutcas.

Povodenj v Sahari.

V Sahari, tej največji puščavi na svetu, je dež sam po sebi velika redkost, kaj torej šele povodenj. Ta je naravnost pravi čudež. In vendar se je pred kratkim zgodilo tudi to. Padlo je namreč toliko dežja, da je bila zelniška progla med Biskro in Turgutom na petih mestih popolnoma poplavljena. Na nekem kraju je deževje napravilo celo jezero preko 100 kvadratnih kilometrov. O priliki te povodnji so trpele največ hiše domačinov, ki so zgrajene jako nesolidno. Večina hiš se je namreč porušila, ali pa so jih valovi odnesli s seboj.

Toda, kjer je nesreča, tam je tudi sreča. Zadnji povodnji v Sahari se imamo namreč zahvaliti za številne, jako zanimive najdenine. Angleški učejak, sir Yalis Bace, ki je že dolgo raziskoval tankaj razne starine, ne da bi imel kak poseben uspeh, je po tej nepričakovani povodnji razkril eno celo starodavno grobišče z nebroj napisih. Bace se je nahajal tedaj v Asuanu. Ceprav je živel takrat v eni najboljših hiš, je dež prodrl tudi skozi njegovo steho. Zjutraj, ko je deževje prenehalo, se je Bace napotil v spremstvu izven mesta, kjer so živeli Arabci pod šotori. Na svoje veliko iznenadenje je tu opazil, da je ploha, ki je podkopala neki hriboček, razkrila celo vrsto plošč z napisih. Boce si je plošče natančno pregledal in ugotovil, da so stare petnajst stoletij in da so bili to nagrobni spomeniki. Ploščice so bile takoj prepeljane v londonski muzej, kjer bodo strokovnjaki skušali razvozljati napisse.

OGLASAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

Main 2119
Harry F. Glick
in
Bert D. Glick
SLOVENSKA ODVETNIKA
Sta premestila svoj urad iz sobe 102 Engineers Bldg.
v
sobo št. 214 Engineers Bldg.
15. januarja, t. l.

NAZNANILO
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril trgovino s polno zalogo pohištva in električnimi potrebščinami.
Naša pozornost bo vedno na tem, da postrežemo odjemalcem z dobrim blagom po najnižjih cenah
M. & R. FURNITURE Co.
695 E. 152nd St.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO
Naznanjam rojakom, da še vedno prodajem hiše in zemljišča ter vas zagotavljam, da ako kupite posestvo od mene in se potem kesate, ker niste tako kupili, kakor ste si vi sami želeli, v kakem slučaju, jaz kupim od vas posestvo ali ga prodam drugi stranki, ter vam plačam toliko kolikor vas stane ako ne več.
Kdorkoli je še kupil od mene posestvo četudi pred desetimi leti ali pa pred enim letom, jaz sem pripravljen stranko rešiti ako ni vse tako, kakor sem govoril pri kupitvi posestva.
Ne pozabite, da prodajem zavarovalnico proti ognju ali viharju. Se priporočam za vaše naročilo
JOSEF ZAJEC,
15605 Waterloo Road, Cleveland, Ohio

DRUŠTVO "SLOVAN" št. 3 SDZ.
je na svoji seji dne 14. Februarja 1923 sklenilo da za časa kampanje za pridobitev novega članstva opusti vpisnino in pristopnino. Ker je S. D. Z. za časa kampanje odpuščala pristopnino in poleg tega še plača stroške zdravniške preiskave, se nudi sedaj najboljša prilika pristopiti k S. D. Z., kajti plača se samo assessment. Iz oglaševanja je tudi vsako razvidel kake nagrade so razpisane za pridobitev novega članstva.
Članstvo društva "Slovan" št. 3 S. D. Z. se pozivlja da gra na delo za pridobitev novega članstva. Ako hočemo biti deležni prve nagrade, treba da podvojimo članstvo. Tekma se je pričela in od vstrajnega dela je odvisno, da zmagamo.
Za društvo "Slovan" št. 3 S. D. Z.
JOHN ZALETELI, predsednik **LUDVIK MEDVESEK,** tajnik.

\$10.00 PREISKAVA Z X-ŽARKI SAMO \$1.00
Ohranite si zdravje tekom celega leta.
Z X-žarki se lahko zasledi natančen vzrok vašega trpljenja. Odpravi vsako oganjanje. Z X-žarki se vidi vaša notranjost kot vidijo vaše oči zunanje predmete. Pove trenutno vaše stanje; jaz vidim lahko kaj se godi v vaših notranjih organih. In s tem, da vidim vašo nadlogo, vam jo lahko opišem nakar ste v stanu boriti se proti njej. Zdravniki in ranocelniki vidijo potrebo, da se oskrbuje človeško telo v zdravju in boleznih. Jaz imam vse najkasnejše električne iznajdbe, ki posnemajo naravo v najboljšeju obsegu, ki povzročajo celicam njih normalno aktivnost. Sledeče bolezni se vse hitro ozdravijo pri meni brez vsakih bolečin: želodčne, jetrne, ledvične in srčne bolezni, zabasanos, "flat-foot", revmatizem, povečane žleze, debelost, vnetje sapnika, glavobol, vse kožne bolezni, zgubo živahnosti in splošno oslabelost.
V ekstremnih slučajih krvnega zastrupljenja rabim slavno iznajdbo profesorja Ehlichja, 606 (Salvarsan) in 914 (Neosalvarsan). Ne glede kaj je vaša bolezen in kako ste že obupani, ne obupajte popolnoma, pridite k meni. Moje osebno opazovanje raznih metod razbijenih v tej deželi in po evropskih klinikah skupno z 22 let skusenji, mi daje veliko pragnost v zdravljenju možkih in ženskih bolezni. Če je vaša bolezen neozdravljiva, vam bom tako povedal. Če pa je ozdravljiva, vas bom ozdravil v najkrajšem času mogoče. Pridite k meni z zaupanjem. Kar sem storil za tisoče ljudi, storim lahko tudi za vas. Moje cene so najbolj zmerne v celem Clevelandu za postrežbo, katero prejmete, Zenske stredišnice.
Dr. Bailey, "specijalist"
811 Prospect Avenue. Cleveland, Ohio.
Mi govorimo slovensko in hrvaško.
Uradne ure od 9:30 do 7:30, ob nedeljah od 10. do 1. popoldne.
Vzemite elevator ali stopnišče ob vhodu v Standard kinomatograf do 3. nadstropja.

NAZNANILO!
Cenjenemu slov. občinstvu naznanjam da sem prevzel
RUSSIAN TURKISH BATH HOUSE
na 2556 E. 29. St. in Woodland Avenue
Odrpto vsak dan od 9. ure zjutraj do 11. ure zvečer. Za ženske je odrpto ob sredah od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer.
Cena 50c, z masažo \$1.00
Vse moderno urejeno. Se toplo priročam za obisk
KAZIMIR BOBER
lastnik

kaj zgodilo?"
"Da."
"Kaj?"
"Nekaj zelo važnega."
"Potem brž na den!"
"Storil sem, pred čemur ste me vi včeraj svarili."
"Ne vem, kaj mislite. Svaril sem vas pred več stvarmi."
"Grizli."
"Kako — kje — kdaj? Sivi medved je bil tukaj?"
"Pa še kakšen!"
"Kje pa, kje? Vi se samo narčujete!"
"Ni malo ne. Tu zdej v grmovju, v gozdu! Staroga bika je tje zavlekel."
"Res, res? Vsi zlomki, prav tedaj se to prime, ko ni od nas nobenega tu! Je li kdo mrtev?"
"Jeden, namreč Rollins."
"In vi? Kaj ste vi delali? Ste šli preč?"
"Da."
"Prav tako! A skoro vam ne vrjemem."
"Smete vrjeti z mirno dušo. Prav toliko sem šel preč, da ni nič mogel; jaz sem mu pa štirikrat zasadil nož med rebra."
"Bodite pametni! Z nožem ste ga napadli?"
"Da. Slučajno nisem imel puške."
"Kakšen človek! Pravi, popolnoma pravilni greenhorn. Seboj privleče posebno, težko puško za medvede; ko pa pride medved, strelja z nožem mesto s puško. Ali je to mogoče? Kako je prišlo do tega?"
"Tako, da trdi Rattler, da ga je on ubil in ne jez."
"Nato mi pripovedujem, kako je bilo z medvedom in pa, da sva se zgrabila zopet z Rattlerjem."
"Človek, vi ste nevrjetno lahkomisljen!" zakliče. "Se nikdar ni videl grizlija, pa se spravi nadenj kot na kako staro sceno! Videti moram žival, takoj videti. Pojdita, Dick in Will! Tudi vidva morata videti, kakšne neumnosti zbija greenhorn!"
"Kdaj hočete oditi, zbudite se Rattler, Sam se obrne

proti njemu in pravi:
"Poslušajte, Mr. Rattler, jaz vam imam nekaj povedati. Ze zopet ste se bili spoprijeli z mojim mladim prijateljem. Če se to še enkrat zgodi, hočem skrbeti za to, da se kaj takega sploh ne bode moglo več zgoditi. Moja potrpežljivost je končana. Zapomnite si to!"
Oddalj se s Stonejem in Parkerjem. Rattler pa reže neizrečeno kisle obraze in me osvetlozljivo pogleduje; zdel se mi je podoben mehuru, kateri utegne vsak trenutek počiti.
Oba Indijanca in Klekih-petra so sedli v travo. Istotako njim nasproti nadinženir, ne da bi pričeli med seboj kak pogovor. Hoteli so počakati, da se vrne Sam in da se zve, kaj on misli. Res se vrne v kratkem in že od daleč govori:
"Kakšna neumnost je bila, streljati najprvo na grizlija, potem pa bežati. Kdor ne misli oričeti resnega boja, naj sploh ne strelja, ampak naj ga pusti v miru; potem ne stori nobenemu nič žalega. Rollins je strašno raztrgan! Kdo je že medveda pihnil?"
"Jaz," se oglasi urno Rattler.
"Vi? S čim pa?"
"Z mojo kroglo."
"Well, to se vjema, to je pravilno."
"Jaz tudi mislim!"
"Da, medved je vsled krogle končal."
"Torej je moj. Ali slišite, ljudje! Sam Hawkens pravi, da je moj," vpije zmagonosno Rattler.
"Da, vaš je. Vaša krogla se mi šla mimo glave in mi odtrgala konec ušesa. In če se grizliju odščipne malo kože, pa ostane na mestu, hi-hi-hi! Če jih je res več streljalo, zadeli so vsi vsled prevlečnega strahu baš zraven; ni sledu nobene krogle. Toda videl sem štirj krepke sunke z nožem, dva poleg srca, dva pa naravnost v srce. Kdo ga je sunil?"
"Jaz," odvrnem.
"Vi sami?"
"Nikdo drugi."
"Potem je medved vaš. To se pravi, ker snio družba: kožuh je vaš, meso je pa vseh; vi pa določite, kako naj se razdeli. Tako je navada v divjem zapadu. Kaj pravite vi k temu, Mr. Rattler?"
"Vrag vas vzemi!"
Nekolikokrat zakolne pritajeno, potem pa gre do voza, na katerem je bil sodček brandyja. Videl sem, kako ga je točil v čašo in vedel sem, da bode pil toliko časa, dokler bo mogoč.
Ker je bila ta zadeva končana, pozove Bancroft apaskega glavarja, naj izrazi svoje želje.
"To niso želje, ampak povelja, ktera hoče izpregovoriti," pravi ponosno Inču-čuna.
"Mi ne vzprejemamo nikakih povelj," odvrne prav tako ponosno Bancroft.
Po glavarjevem obrazu se razlije nekaj kot jeza; a preneha se hitro in pravi mirno:
"Naj mi moj beli brat odgovori nekaj vprašanj in pove čisto resnico. Ali ima on kako hišo tam, kjer stanuje?"
"Da."
"In vrt poleg?"
"Da."
"Ali bi moj beli brat trpel, da mu naredi sosed cesto čez vrt?"
"Ne."
"Dežele onostran Skalnega pogorja in vzhodno od Mississippija spadajo bledolincem. Kaj bi ti storili, če bi prišli Indijanci tje in zasajali železne kote?"
"Spodili bi jih."
"Moj beli brat govori resnico. Sedaj pa pridejo bledolinci sem v to zemljo, ktera spada nam; lovijo nam mustange in pobijajo bivole; pri nas iščejo zlato in drago kamenje. Graditi hočejo dolgo cesta, po kateri bode tekli ognjeni konj. Po tej cesti pride vedno več bledolincem, kateri nas napadajo in jemljejo še tisto mrvice, ktero so nam pustili. Kaj naj mi rečemo k temu?"

Bancroft molči:
"Ali imamo mi mogoče manj pravice kot vi? Vi se imenujete kristjane in govorite vedno o ljubezni. Pri tem pravite: vi nas zamorete okrašt in oropati; mi pa moramo biti pošteni napram vam. Ali je to ljubezen? Pravite, da je vaš Bog dober oče vseh belih in rdečih ljudi... Ali naj bode naš oče in vaš pravo oče? Ali ni vsa ta zemlja last rdečih mož? Nam so jo vzeli. Kaj smo mi prejeli zato? Bedo, bedo in bedo! Nes se vedno bolj nazaj potiska in vedno bolj skupaj rine, tako, da moramo v kratkem poginiti. Zakaj delate to? Mogoče iz potrebe, ker nimate prostora? Ne, ampak iz poželjivosti, kajti v drugih deželah je še na milijone in milijone prostora. Vsak izmed vas bi rad imel celo državo, celo deželo; rdečnik pa, kateri je pravi lastnik tega sveta, nima prostora, kamor bi položil svojo glavo. Klekih-petra, kateri sedi poleg mene, mi je pripovedoval od vaših svetih knjig. Tam stoji, da je imel prvi človek dva sina, od katerih je eden ubil drugega, tako da je kri neba vpila po kazni. Kako pa je sedaj z dvema bratoma, z rdečim in belim? Ali niste vi Kajin, mi pa Abel, kterega kri kliče do neba po kazni? In poleg tega še zahtevate, naj se mi damo klati, ne da bi se branili! Od kraja do kraja nas preganjajo, vedno dalje in dalje. Mislili smo že, da se enkrat odpočijemo in mirno živimo na naši zemlji; a zopet pridete vi in gradite železne ceste. Ali nimamo mi tiste pravice kot ti v tvoji hiši in tvojem vrtu? Če bi hoteli uporabljati naše postave, bi vse morali vse pomoriti. Toda mi želimo le, da vaše postave tudi za nas veljajo. Ali delate vi tako? Ne! Vaše postave imajo dva obraza, ktena nam menjajoč kaže, kakor vam bolj prav pride. Tukaj hočeš graditi pot. Ali si nas vprašal za dovoljenje?"

(Dalje prihodujič.)

Novinarske novice.

Pri gašenju požarja pri... Williams Co. W. 3... in Cuyahoga rd. kjer se... velika količina žvepla...

Osmindesetletna Mrs. Rose Beyer iz 2905 Fulton Rd. je umrla včeraj...

Prodbistični agent u-streljen. Neki neznan moški je ustrelil suhaškega agenta Carl Metta na pragu njegovega stanovanja...

Dr. Williams v ječi. V celici številka 24 v okrajni ječi se nahaja 40-letni dr. James Williams, da se o vadi zvižanja narkotik...

Naivna žena. Na kroglica ga zadela v prsa, ena pa v vrat. Metta se je obrnil, da bi zbežal...

Francija na strani Italije v jadranskem vprašanju? "Slov. Narod" piše: Naša javnost črje dan na dan iz Rima vesti, kako da hrepeni...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

Umrla je po dolgi in mučni bolezni v mestni bolnišnici 30-letna Mary Okleshen, stanujoča na 1127 E. 66. St. Tu zapušča 3 otroke, 2 brata in veliko sorodnikov.

Umrl je Anton Jankovič, star 35 let, stanujoč na 16201 Holmes Ave, Collinwood. Tu zapušča ženo, enega otroka, 2 brata in eno sestru.

Naivna žena. Včeraj je odsodil sodnik Terrel Fr. Bilaskija iz 6965 Kinsman Ave. na \$2.000 globo, ker se je pregrešil že v drugič proti prohibiciji.

Francija na strani Italije v jadranskem vprašanju? "Slov. Narod" piše: Naša javnost črje dan na dan iz Rima vesti, kako da hrepeni...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

Umrla je po dolgi in mučni bolezni v mestni bolnišnici 30-letna Mary Okleshen, stanujoča na 1127 E. 66. St. Tu zapušča 3 otroke, 2 brata in veliko sorodnikov.

Umrl je Anton Jankovič, star 35 let, stanujoč na 16201 Holmes Ave, Collinwood. Tu zapušča ženo, enega otroka, 2 brata in eno sestru.

Naivna žena. Včeraj je odsodil sodnik Terrel Fr. Bilaskija iz 6965 Kinsman Ave. na \$2.000 globo, ker se je pregrešil že v drugič proti prohibiciji.

Francija na strani Italije v jadranskem vprašanju? "Slov. Narod" piše: Naša javnost črje dan na dan iz Rima vesti, kako da hrepeni...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

Umrla je po dolgi in mučni bolezni v mestni bolnišnici 30-letna Mary Okleshen, stanujoča na 1127 E. 66. St. Tu zapušča 3 otroke, 2 brata in veliko sorodnikov.

Umrl je Anton Jankovič, star 35 let, stanujoč na 16201 Holmes Ave, Collinwood. Tu zapušča ženo, enega otroka, 2 brata in eno sestru.

Naivna žena. Včeraj je odsodil sodnik Terrel Fr. Bilaskija iz 6965 Kinsman Ave. na \$2.000 globo, ker se je pregrešil že v drugič proti prohibiciji.

Francija na strani Italije v jadranskem vprašanju? "Slov. Narod" piše: Naša javnost črje dan na dan iz Rima vesti, kako da hrepeni...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

Umrla je po dolgi in mučni bolezni v mestni bolnišnici 30-letna Mary Okleshen, stanujoča na 1127 E. 66. St. Tu zapušča 3 otroke, 2 brata in veliko sorodnikov.

Umrl je Anton Jankovič, star 35 let, stanujoč na 16201 Holmes Ave, Collinwood. Tu zapušča ženo, enega otroka, 2 brata in eno sestru.

Naivna žena. Včeraj je odsodil sodnik Terrel Fr. Bilaskija iz 6965 Kinsman Ave. na \$2.000 globo, ker se je pregrešil že v drugič proti prohibiciji.

Francija na strani Italije v jadranskem vprašanju? "Slov. Narod" piše: Naša javnost črje dan na dan iz Rima vesti, kako da hrepeni...

Medtem ko nekaj mestnih mož vstraja pri tem, da se prisili East Ohio plinovno družbo, da sprejme predložene plinovne cene...

MALI OGLASI

TEŽAKI in pomagajči za delo od kosa; tudi dekleta za delo od kosa. Stalno delo; dobri delovni pogoji.

CLEVELAND METAL PRODUCTS CO. 1135 Ivanhoe Rd. PREMOG Pocahontas lump po \$14.50 NORTHERN OHIO COAL CO. 865 East 67th St.

Mi prodajamo in kupujemo hiše in lote v collinwoodski naselbini.

CIRIL YANCHER Real Estate 16109 Waterloo Road.

PAIN-EXPELLERJA Okorelo ramo, otrpnela mišica, nategnjen sklep...

NAPRODAJ! Hiša 4 sobe, \$3,500.00. Samo \$1200.00 takoj.

Mo es Realty Co. 15505 Waterloo Rd. EDDY 7841 WOOD 370-R

Spomlad se bliža! Čistilci — Barvarji Ali imajo vaše obleke dobre barve?

The Fr. Mervar Company Tovarna in glavni urad 5921-31 Bonna Ave.

Joe Kos 15307 Waterloo Rd. Collinwood, Ohio. Trgovina naprodaj.

Naročite dnevnik ENAKOPRAVNOST

EN FANT SE VZAME NA STANOVANJE IN HRANO. VPRASAJTE NA 1880 E. 47 ST. V OZADJU.

Johnson & Jennings Addison Rd. in N. Y. Central proge, Cleveland, Ohio.

Zdravnik, ki odpotuje iz mesta proda svoj krasen klavir in italijanske harmonike zelo poceni za gotov denar.

Naznanilo. Kupljenemu občinstvu naznanjam da sem sedaj otvoril BRIVNICO na 5207 St. Clair Ave.

JAVNE RAZPRODAJE. Kupili smo 122,000 parov ameriških armadnih čevljev.

NATIONAL BAY STATE SHOE COMPANY 296 Broadway, New York, N. Y.

Vlahov ZELODČNA GRENCICA Je narejena in zapakirana v ZARA (Dalmacija) iz leta 1861.

V. LANGMANN, Inc. 97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

RAVNOKAR PREJELI! Slovenske plošče iz staroga kraja. Zberite si jih, dokler je zaloga popolna.

ST CLAIR JEWELRY AND MUSIC CO. popreje: Wm Sitter Co. 6404 St. Clair Avenue.

St. Clair Jewellery and Music Co. Velika zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

St. Clair Jewellery and Music Co. Rand. 710-W. Princ. 1958-W.

NAZNANILO! Samo še do sobote, t. j. 24. februarja. Opozorjamo tudi tiste, kateri imajo stvar v poravilu pri nas, da se zglasijo do tega časa.

KEEPING WELL MEANS A CONSTANT FIGHT AGAINST CATARRH. DR. HARTMAN'S PE-RU-NA Tablets or Liquid Sold Everywhere

HIŠE V COLLINWOODU. 10 sob. konališče, cena \$6,500. 5 " " " 4,400. 5 " " " 4,300. 6 " " " 3,800. 5 " " " 4,000. 5 " " " 4,200.

Slovenski Sokol Starosta: J. Pollock; podst.: M. Lukner; tajnik: Janko N. Rogelj, 1181 E. 60 St., nadz. odb.: Fr. Belaj, J. Močnik, C. Kunstelj Načel. M. Živković; učitelj mladine: Fr. Kraševac. Seja vsaki drugi petek v mesecu, v S. N. D.